

Zseb és gyomor

A közönség bojkottja a hus ellen — Nagy krach az állatvásáron Tíz koronával esett az élőállat ára — A vásárcsarnoki és idénypiaci árak — A főváros élelmiszer ellátása — Elnyomják az uzsorát — Hatszáz vagon külföldi zsir — Szabolcsmegyei burgonya Budapestén — Temple államtitkár a szerb lisztbehozatairól

(A Világ tudósítójától.) Amerre a szem ellát, mindenütt invsziklandozó élelmiszer ötlük a sokat szenvedett budapestiek szemébe. Az üzletek pulpitusai a finomnál finomabb enivalók sulya alatt roskadoznak. Valódi babkává már megszokott dolog és az sem tűnik fel, ha egy-egy kirakásban hófehér és igazi makaróni, vagy ementhali sajt kínálatja magát. Varázsütés érte a kiéhezetteit Budapestet, amely sóvárgó tekintetet vet a földi javak felé. Mert attól, hogy minden jóban duslakodjék, még messze van. A rettenetes drágaság polypkarjai fojtogatják az embereket és ebben a tejjel-mézrel folyó országban mégis olcsó, filléres zöltségfélék tengetik szomorú életüket. Hogy lesz, mint lesz — kérdezik egymástól. Mi lesz a télen? Lesz-e olcsóság? Ezek a kérdések foglalkoztatják most a fővárosi embert, aki üres zsebekkel, szédülten áll meg a napkeleti mesékbe illő bőséggel megrakott kirakatok előtt...

Nincs pénz — husra

A hus belföldi forgalmát a kormány szabaddá tette. Ebben az intézkedésben nem annyira a szabad kereskedelem elve, mint inkább állami érdek jutott kifejezésre. Az olcsó husakció a kormányoknak sok milliójába került. Az államkassza most kiürült, tehát beszüntették az olcsó husakciót és szabaddá tették az állatforgalmat. A rendelet kibocsátásának első heteiben óriási arányokban emelkedtek a husárak, amelyek marhahusnál 60.— koronáig, a borjúhúsánál 75.— koronáig emelkedtek. Az élőállat árai is hasonló tempóban emelkedtek és a szeptember 18-án tartott állatvásáron a legmagasabb egységár 26.— korona volt és ez az ár dominált egészen október elejéig, amennyiben az állatvásár átlagárai

IX/24-én	17.—25.—korona,
IX/27-én	16.—27.—korona,
IX/29-én	15.—27.—korona,
X/2-án	14.50—26.—korona

volt.

A magas husárak a beszerzést azonban lehetővé tették. A közönség nem vásárolt és ez a lényeges hatást gyakorolt az állatvásárok és a vásárcsarnoki husárak kialakulására.

Nagy krach az élőállat vásáron

A szabad forgalmat természetesen a közbizonyon is visszaállították és az első vásári napon mindössze három tehenet hajtottak fel. Két héttel ezelőtt a felhajtás azonban mind nagyobb arányokban következett be és egymásután jelentkeztek Tolna, Zala, Fehér, Somogy, Vas, Veszprém, Baranya vármegyék állattartói, akik számítottak Budapest kiéhezetségre és mind nagyobb tömegekben hajtották fel a fölösszámú jószágot. Az október 9-én tartott állatvásáron már 1001 darab állatot ajánlottak fel és ezek között volt 530 magyar és tarka ökör, 294 darab magyar és tarka tehen és 160 darab magyar bika és végül 17 darab bivaly. Minőség szerint a felhajtás a következőképpen oszlott meg: 157 darab középminőségű bika és öt darab alárendelt minőségű. Volt négy darab elsőrendű, 513 közép és 22 darab alárendelt minőségű ökör, viszont a felhajtott tehenek közül egy volt elsőrendű, 284 közép és 15 darab alárendelt minőségű. Az *iránuzat nagyon*

koronával hanyatlottak. Vételkedv — tekintettel a főváros husfogyasztásának nagymérvű csökkenésére — szük keretek között mozgott és a felhajtott állományból 197 darabot nem is tudtak eladni.

Az állatvásáron történt nagy krach előzménye — mint erre már utaltunk — a fogyasztó közönség tartózkodó magatartása volt. A marhahus ára a vásárcsarnokban ma már szédítő arányokban süllyedt, amennyiben például a *Huskereskedelmi R.-T.* mai jegyzése 30 K (marhahus eleje és 36 K hátulja) volt. Ugy hiszik, hogy a fogyasztó közönség ezt az árat sem tudja megfizetni, mert vásárló alig akad. Egy-két szék egyéb husneműben akarja az árat fenntartani és a következő horribilis árakat állapítja meg:

Borjucomb	76.— K
Borjuvesés	68.— „
Borjulapocka	70.— „
Borjupörkölt	60.— „

Mondanunk sem kell, hogy a 70, meg 76 koronás borjúhúsra sem voltak kíváncsiak a pestiek és a *fogyasztó közönség valósággal bojkott alá helyezte a husszékeket.*

A vásárcsarnoki és idénypiaci árak

Ma ugyancsak csökkent a halfélék ára. Az élő és jegelt ponty ára egy héttel ezelőtt még 60, illetve 50 koronába került. Az élő ponty mai ára már 40—50 korona, a jegelté pedig 30—40 K volt. Az árcsökkenés egy hét alatt 10 koronát tesz ki. Azonban hangsúlyozni kívánjuk, hogy a vételkedv a halfélékkel szemben is nagyon lanya volt. A csirkepiac ársúai is engedtek az árakból és a szárnyas jószág 10—15 koronával olcsóbban kapható. A vásárcsarnokban és az idénypiacokon mint ujdonság jelent meg a gomba, amit különként 30 koronáért árusítottak. Zöltség és főzelékkféle bőségben volt és nagy felszállás várható. A napi átlagárak a vásárcsarnokban és az idénypiacon a következők:

Tengericső 1 darab 50—1 K, zöldpaprika 1 drb 40—120 K, zöldpaprika apró, hegyes 1 drb 0.8—30 fill., sárgarépa, petrezselyem 1 kg. 2—4 K, karalábé 1 kg. 2—5 K, ugorka 1 kg. 4—12 K, paradicsom 1 kg. 1.60—2 K, fejeskáposzta 1 kg. 2.40—4 K, kelkáposzta 1 kg. 3—6 K, vöröshagyma 1 kg. 5—7 K, fokhagyma 1 kg. 6—8 K, zöldbab 1 kg. 12—14 K, vajjab 1 kg. 14—18 K, spenót 1 kg. 4—6 K, sóska 1 kg. 3—5 K, alma 1 kg. 5—7.50 K, körte 1 kg. 8—18 K, szőlő 1 kg. 8—14 K, barack, őszli 1 kg. 8—25 K, dinnye, göngy 1 kg. 2—4 K, dinnye sárga 1 kg. 3—5 K, szilva, magvaváló 1 kg. 18—22 K, tojás 1 drb 3.60—4 K, csirke, élő, rántani való 1 pár 80—100K, csirke sütnivaló 1 pár 140—160 K, kaesa, élő, sovány 1 drb 70—100 K, kaesa, hizott 1 kg. 40—60 K, liba, élő, sovány 1 drb 100—160 K, liba élő, hizott 1 kg. 70—76 K, tyuk, élő 1 pár 160—200 K, kaesa, öltött 1 pár 60—80 K, liba, öltött 1 pár 60—80 korona.

Az angolok hatszáz kocsirakomány zsirt ajánlanak

A főváros élelmiszerellátása napról-napra javul és a szükséglet kielégítése dolgában beavatott helyről a következő felvilágosítást kaptuk:

— A főváros lakosságának élelmiszerellátása tekintetében fiennakadás előreláthatóan nem lesz és a város vezetőségének most minden törekvése arra irányul, hogy az árakat minden rendelkezésre álló eszközzel lenyomja. Örömmel állapíthatom meg, hogy a közönség ebben a törekvésünkben bennünket támogat és a husárak nagy áresését is ennek tudom be. Igaz, hogy főként a proletárdiktatura által kevésbé érintett megyékben általában mutatkozik és ezt most felhajtják Pestre, nyilván abban a reményben, hogy itt a lakosság minden árat meg fog adni. Amint az események igazolják, eb

egyrészt a főváros lakossága most takarékosan él, — amire a súlyos pénzügyi viszonyok is rászoritják — másrészt viszont az entente-államok, továbbá a román és szerb kormánycsoportok az élelmiszeri nehézségek elhárítása dolgában velünk szemben messzemenő előzékenységet tanúsítanak. Az angolok most ajánlottak fel hatszáz kocsi- rakomány lisztet és ebből a mennyiségből az állam minden bizonnyal legalább száz vaggont át fog venni, csak azért is, hogy ezzel az árat alacsonyítsa. Ezenkívül a Bácskában — mint megbízható helyről értesülünk — nem kevesebb mint félmillió kőszert áll a kivitel rendelkezésére és bizonyos, hogy ezt a kolosszális mennyiséget sokáig tartani nem tudják. Mindehhez járul még az a tény is, hogy a sertésforgalom szabaddáttele nyomán most már a mi gazdáink is többet fognak hizlalni és a magánhizlalók sem fognak most már csupán a saját szükséglet- kielégítésére gondolni és szintén több sertést fognak hizlalni. A kukoricatermes rendkívül kedvez a sertés- hizlalásnak és bizonyos, hogy a sertés hizlalás nálunk is nagyobb arányokban fog megindulni.

A közönséges mindenesetre arra figyelmeztetjük, hogy ha valahol árak dolgában visszaélést lát, rögtön jelentse azt a hatóságnak. A piacokat holnaptól kezdve különben szigorú ellenőrzés alá helyezzük.

Tízezer kocsi- rakomány burgonya

Jelentettük, hogy a közlelmiszeri minisztérium a román hatóságokkal burgonyaszállítás ügyében tárgyalásokat folytatott és a románok megengedték, hogy Szabolcsmegyéből, ahol ezidén rekordter- més volt, tízezer kocsi- rakomány burgonyát hozhas- sunk be. A főváros arra törekszik, hogy a favalyi fejkvótát — tíz napra 3 kg. — ezidén fentartsa. Ehhez azonban a tízezer kocsi- rakomány szabolcsi burgonya nem elegendő, mert hisz a főváros havi szükséglete ebből az élelmicikkből 1000 vagon és számításunk kell július végéig, amikor megint új burgonya kerül a piacra. A tízezer kocsi- rakomány tehát csupán csak a szorosan vett főváros szükség- letét fedezné, amde — miután állami akcióról van szó és ezt a közlelmiszeri minisztérium intézi — még körülbelül 53 környékbeli község burgonya- szükségletéről is gondoskodni kell. Ha figyelem- vesszük azt, hogy az említett 53 község lakossága Budapest lakosságának felét teszi, nyilvánvaló, hogy a szabolcsi burgonya a főváros szükségletét nem biztosíthatja. Az intéző körök azonban azt hi- szik, hogy a burgonyaellátás mindazonáltal na- gyobb nehézségbe nem fog ütközni, mert néhány ezer kocsi- rakományt a Dunántulról is várnak.

A főváros — mint ezt már megírtuk — a burgonyavásárlást október 20-ig szabaddá tette és 63 bódében árusítanak meg nélkül. A szabad for- galom október 20-án megszűnik, ami azt jelenti, hogy azontúl ismét csak a jegyek bevonása elle- nében adnak burgonyát. Figyelmeztetjük a közön- séget, hogy a szabad forgalom során készletet ne halmozzon fel, mivel a most forgalomba hozott burgonya nem tére való és gyorsan romlik.

Ne vásároljanak lisztet a zúgkereske- delemben . . .

A lisztellátás tekintetében az utóbbi napokban nem enyhülést tapasztaltunk. A főváros — bár a készletek minimálisak — most abban a hely- zetben van, hogy a jegyekre fehér lisztet adhat. A zúgkereskedelmi árak mindazonáltal tarítottak és a fehér liszt kilóját ma is 18—20 koronáért vásárolják. Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy ezt az uszortát a hatóságnak minden rendelkezé- sre álló eszközzel le kell törni, mert a főváros közön- ségének pénzügyi helyzete nagy lisztfogyasztást jelent.

Éppen e napokban írtuk meg, hogy a fővá- ros gabonakészlete mindössze körülbelül két hétre elegendő és ha a liszt- szükséglet fedezetéről ideje- korán nem gondoskodnak, a liszthiány katasztró- fális lesz. Budapest havi liszt- szükséglete 1000—1200 vagon, de ehhez hozzá kell számítani a környék szükségletét is, ami körülbelül 600 kocsi- rakományt tesz ki. Ez annyit tesz, hogy a legköze- lebbi termésig — havi 1800 vagon lisztfogyas- tást számítva — legalább tízennyolcezer kocsi- rakomány lisztről kell gondoskodnunk. Ezzel szem- ben a saját gabonakészletünk, amely még ki- őrlésre vár, két hétre elegendő és van egy köte- sünk Jugoszláviával és eszerint a belgrádi kor- mány 3000 vagon liszt kivételére adott enge- délyt. Dacára a lisztellátás súlyos helyzetének, nem ajánlatos, hogy a közönség szükségletét a zúgkereskedelemben fedezze, mert a bennünket környező agrárállamokban, Jugoszláviában és Ro- mániában igen nagy gabona- és liszt- készletek várnak elszállításra. Az bizonyos, hogy a fővá- ros a fehér liszt- készleteket még jó ideig be tudja váltani és remélhető, hogy időközben a külke- reskedelmi is megindul és a vámhatárok felsza- badulnak.

A belgrádi tárgyalások

A Jugoszlávia részéről biztosított 3000 kocsi- rakomány liszt ügyében dr. Temple Rezső köz- lelmiszeri államtitkár és Vajda, a Hadi Termény R. T. igazgatója tárgyaltak. A tárgyalások menete- ről és eredményéről dr. Temple Rezső államtit- kár munkatársunknak a következőket mondotta:

— Jugoszláviával kereskedelmi tárgyalásokat folytattunk és ezeken a tárgyalásokon résztvett Bukseg közlelmiszeri, dr. Kramer kereskedelmiügyi miniszter,

továbbá dr. Stojadinovic pénzügyi osztályfőnök, dr. Slohar Iván, a belgrádi külkereskedelmi hivatal főnöke. Ugy az említettek, mint pedig a belgrádi angol misz- szió vezetője: Hana kapitány, velünk szemben messze- menő előzékenységet tanúsítottak és bennünket támo- gattak. A megállapodás úgy szól, hogy Jugoszlávia 3000 vagon liszt vásárlására és kivételére ad engedélyt és a rakományokat időnkint hívjuk le. Amennyit átveszünk, annyit fizetünk és egyelőre 200 kocsi- rakomány lisztet veszünk át. A szükséges vasuti szerelvényekről, kocsi- ról és mozdonyokról mi gondoskodunk, viszont a jugo- szláv kormány kötelezettséget vállalt a szállítások aka- dálytalan lebonyolítására. Megjegyzem, hogy a lekötött 3000 vagon jórészt fehér lisztből áll. Egyébként meg- bizottaink Belgrádba már le is utaztak, 200 vagon lisztet ott átvesznek és ez a szállítmány a jövő hét vége felé már Budapestben is lesz. A fizetés természetesen külföldi valutában történik, ami azonban nem jelenti azt, hogy a lisztet drágán vásároltuk. Hogy a szerb lisztet minő áron fogjuk forgalomba hozni, erre nézve döntés még nem történt.

Ezeket mondotta Temple államtitkár és az ő nyilatkozata, továbbá az élelmiszerpiac mai ese- ményei arra mutatnak, hogy az uszoraárak, ame- lyek a lakosság tisztességes megélhetését lehetel- lenné teszik, meg fognak szűnni. Le fogja ezt törni elsősorban a fogyasztó közönség fegyelme- zettsége és ellentállása, amely a huskrachnál döntő szerepet játszott, másodsorban pedig a ben- nünket körülvevő agrárállamok. Mindhiába! Nem lehet a régi nótát futni és nem lehet a zsebeket a gyomron at kiforgatni. (zs. g.)

Kolcsak folytatja előnyomulását

Páris, október 9. (Szikratávirat.) Kolcsak sere- gének előnyomulása tovább tart. Tobolszktól északra Kolcsak csapatai sok ellenséges katonát elfogtak és ágyukat meg gépfegyvereket zsákmányoltak. A kurszki szakaszon Kolcsak csapatai a vasutvonal mindkét oldalán előnyomultak és harminc mértföld- nyire állnak Kurszktól.

Terjed a bolsevikellenes mozgalom

Berlin, október 10. A Vossische Zeitung-nak táviratozzák Kopenhágából: A bolsevikok ellen meg- indult mozgalom, amelyből a kadetpárt moszkvai összehesküvése kifejlődött és amelyvel a két bomba- merénylet is összefüggésben van, egyre szélesebb körben terjed. Nem kevesebb, mint tizenhat merény- letet követtek el mostanában a bolsevikok vezérei ellen. Pétersk, a kirihedt lett festő, a rendkívüli bi- zottság egyik elnöke, szintén áldozatul esett egyik merényletnek.

Petljura menekülése

Bécs, október 10. A Der Morgen-nek táviratoz- zák Lembergől: A lapok jelentése szerint Petljura és Denikin csapatai már harcban vannak egymás- sal. Petljura helyzete válságos. Csapatai visszavonu- lóban vannak és kénytelenek lesznek galíciai terü- letre menekülni. A lengyel kormánykörökben ta- nácskozás folyik arról, milyen intézkedéseket te- gyenek abban az esetben, ha Petljura csapatai tal- kálásokat követnének el a galíciai határon.

A bolsevik csapatok kifosztották a pétérvári és moszkvai svéd követséget

Bécs, október 10. A Neues Wiener Tagblatt-nak táviratozzák Kopenhágából: Néhány nappal ezelőtt az a hír érkezett ide, hogy a pétérvári svéd követ- ség épületét kifosztották. A svéd külügyminiszterium most jelentést kapott a moszkvai főkonzultól, aki közli, hogy a bolsevikok 12 milliónyi értéket vittek el a követség épületéből.

Berlin, október 9. A Deutsche Allgemeine Zei- tung jelenti Kopenhágából: Stockholmból jelentik: A külügyminiszterium közlése szerint a bolsevisták a moszkvai svéd főkonzult megtámadták és kifosztot- ták. A főkonzultól tizenkét millió rubel értékű érték- tárgyakat raboltak el.

A Denikin-hadsereg pogromot rendez

Bécs, okt. 10. A párisi Temps megerősíti, hogy Denikin hadseregének önkéntesei komoly kihágáso- kat követtek el a zsidók ellen Jekaterinoszlav és Charkov kormányzóságokban. Jekaterinoszlavban az összes zsidók házait kirabolták és számos zsidót meggyilkoltak. Charkovban és a környék tiz közsé- gében ugyanilyen borzalmas jelenetek játszódtak le. Sok vasuti állomáson lerángatták a vasuti kocsi- ról a zsidó utasokat és meggyilkolták őket. A legvéresebb pogrom Kremenszokban volt.

Azok közé tartozom, akiknek nézete, hogy az igazságosság alapelveivel való szigorú ra- gaszkodás a leghatalmasabb támasztéka a nem- zeteknek s egyúttal a hatalom legbiztosabb forrása.

Fox politikai beszédeiből.